

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 60.802/3
van 6 februari 2016

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 betreffende de bescherming van proefdieren en het koninklijk besluit van 21 november 1996 tot vaststelling van de vergoeding van de verplaatsings- en verblijfkosten van de personen die niet tot de Administratie behoren en die deel uitmaken van sommige organen samengesteld in het kader van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren’

Op 5 januari 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 betreffende de bescherming van proefdieren en het koninklijk besluit van 21 november 1996 tot vaststelling van de vergoeding van de verplaatsings- en verblijfkosten van de personen die niet tot de Administratie behoren en die deel uitmaken van sommige organen samengesteld in het kader van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 24 januari 2017. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Frederic EGGERMONT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 6 februari 2016.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt er in hoofdzaak toe het koninklijk besluit van 29 mei 2013 ‘betreffende de bescherming van proefdieren’ in overeenstemming te brengen met richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 ‘betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt’, naar aanleiding van een door de Europese Commissie geïnitieerde “EU Pilot-procedure” (artikelen 4 tot 25 en 30 tot 33 van het ontwerp). Tevens wordt de oprichting beoogd van een Vlaamse Proefdierencommissie, in opvolging van het huidige Deontologisch Comité (artikelen 1 tot 3 en 26 tot 29 van het ontwerp).

3. Het ontworpen besluit vindt rechtsgrond in de artikelen 20, § 3, 21, 22, 23, § 1, 25, 27, 28, 29 en 30/1 van de wet van 14 augustus 1986 ‘betreffende de bescherming en het welzijn der dieren’.

ALGEMENE OPMERKINGEN

4. In het verzoek om informatie van de Europese Commissie in het kader van de “EU Pilot” wordt vermeld dat sommige bepalingen van richtlijn 2010/63/EU niet op correcte wijze zijn omgezet in de wet van 14 augustus 1986. Die aanpassingen moeten desgevallend nog hun beslag krijgen in een afzonderlijk voorontwerp van decreet. De Raad van State kan bijgevolg geen uitsluitsel geven over de volledige en correcte omzetting van de richtlijn ingevolge de EU Pilot-procedure.

5. Artikel 20, lid 4, van richtlijn 2010/63/EU bepaalt dat de lidstaten ervoor zorgen dat de bevoegde instantie op de hoogte wordt gesteld van veranderingen wat betreft de in lid 2 bedoelde persoon of personen, namelijk de persoon die verantwoordelijk is voor het toezicht op de naleving van deze richtlijn, en de persoon of personen die worden bedoeld in artikel 24, lid 1, en artikel 25. In het verzoek om informatie van de Europese Commissie wordt vooropgesteld dat de richtlijnbevestiging niet correct is omgezet wat betreft al deze personen. De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“[W]at gebruikers betreft, is dit artikel omgezet in artikel 11, § 3, tweede lid, van het KB van 29 mei 2013. [W]at de fokkers en leveranciers betreft, blijkt deze bepaling inderdaad niet omgezet te zijn. Dit kan opgelost worden door in artikel 13, § 3, van het KB van 29 mei 2013 een tweede lid toe te voegen, analoog aan artikel 11, § 3, tweede lid.”

Met die aanpassing kan worden ingestemd, met dien verstande dat in beide gevallen wellicht ook nog melding moet worden gemaakt van de in artikel 25 van de richtlijn bedoelde personen, namelijk de aangewezen dierenarts, zoals de Europese Commissie ook opmerkt in het verzoek om informatie.

6. Artikel 23, lid 2, d), van richtlijn 2010/63/EU schrijft voor dat de personeelsleden voldoende geschoold en opgeleid moeten zijn voor het doden van dieren. In het verzoek om informatie van de Europese Commissie werd opgemerkt dat geen omzetting werd gevonden van deze richtlijnbevestiging. De gemachtigde verklaarde in dat verband het volgende:

“Artikel 33, § 2, van het KB van 29 mei 2013 betreffende de bescherming van proefdieren, bepaalt dat ‘proefdieren gedood moeten worden (...) door een deskundig persoon die een adequate opleiding heeft genoten en die zijn deskundigheid kan aantonen vooraleer zijn functies op te nemen’. Met artikel 22 van het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering (...) wordt hieraan toegevoegd dat deze persoon onder toezicht moet staan totdat hij het bewijs van bekwaamheid heeft geleverd. Hiermee wordt art. 23, lid 2), onder d), van de richtlijn volledig omgezet.

Bovendien is in bijlage 9, punt 9, bijlage 10, punten 8 en 12, en bijlage 11, punten 4 en 8, van het KB van 29 mei 2013 voorzien dat euthanasie van dieren onderdeel moet uitmaken van de opleiding van respectievelijk personen die instaan voor de bijzondere verzorging van de dieren, personen die actief meewerken aan op dieren uitgevoerde proeven en proefleiders.”

De Raad van State kan zich bij dit betoog aansluiten.

7. Artikel 36 van richtlijn 2010/63/EU schrijft onder meer voor dat de projecten worden uitgevoerd in overeenstemming met de voor het project verleende vergunning of, in de in artikel 42 bedoelde gevallen, in overeenstemming met de bij de bevoegde instantie ingediende aanvraag of het besluit van de bevoegde instantie. In het verzoek om informatie van de Europese Commissie worden opmerkingen geformuleerd met betrekking tot de correcte omzetting van deze richtlijnbevestiging. De gemachtigde verklaarde hierover het volgende:

“De Commissie merkt op dat in artikel 17, § 2, van het KB van 29 mei 2013 niet bepaald wordt dat proeven moeten uitgevoerd worden in overeenstemming met de vergunning. Dit is correct. Dit deel van artikel 36 van de richtlijn is echter omgezet in artikel 27, § 1, van het KB van 29 mei 2013. Dit artikel bepaalt immers dat ‘de proefleider (...) dient te verzekeren dat dierproeven en projecten worden uitgevoerd in overeenstemming met de verleende goedkeuring.’

Bovendien merkt de Commissie op dat België gebruik maakt van de mogelijkheid van een vereenvoudigde administratieve procedure (art. 42 van de richtlijn), waarbij ze echter stelt dat de Belgische bepaling geen enkele verwijzing naar deze procedure bevat. Deze verwijzing is echter weldegelijk voorzien, met name in artikel 24 van het KB van 29 mei 2013.

Artikel 36 van de richtlijn werd dan ook wel degelijk volledig omgezet.”

De Raad van State kan zich bij deze zienswijze aansluiten.

8. Artikel 41 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 ‘betreffende de bescherming van proefdieren’ maakt gewag van een uiterste datum (15 mei 2015) waarop de gebruikers, de fokkers en de leveranciers die reeds “in werking” waren op de dag van inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 6 april 2010, de huisvesting van de dieren moeten aanpassen aan de “normen van de tabellen van de secties II tot en met XI van de bijlage 4 van dit besluit”. Ook in het geval van een ingewilligde aanvraag tot ontheffing geldt een tweede uiterste datum (1 januari 2017) waarop de gebruikers, de fokkers en de leveranciers moeten voldoen aan deze normen. In het verzoek om informatie van de Europese Commissie wordt vooropgesteld dat (wellicht die eerste) datum “verschilt van de door de richtlijn aangegeven datum”. De gemachtigde verklaarde in dat verband het volgende:

“Bijlage 4 van het KB van 29 mei 2013 is de omzetting van bijlage III van de richtlijn. Zoals terecht werd opgemerkt in advies nr 52.543/1 van 31 januari 2013 van de Raad van State (punt 5.3. van het advies), moest bijlage III van de richtlijn in werking treden op 1 januari 2013, met uitzondering van die bepalingen in bijlage III waarvoor in de richtlijn een andere uiterste datum werd aangegeven. Dit geldt enkel voor de tabellen in deel B van bijlage III van de richtlijn (omgezet in de tabellen in bijlage 4, secties II t.e.m. XI van het KB van 29 mei 2013), waarvoor telkens is aangegeven dat deze op 1 januari 2017 in werking moeten treden. Het ontwerp dat heeft geleid tot het KB van 29 mei 2013 werd aangepast aan de opmerking van de Raad van State, waarbij de uitgestelde datum van 1 januari 2017 werd beperkt tot de tabellen van de secties II tot en met XI van bijlage van het KB.

Daarnaast vermeldt artikel 41 van het KB van 29 mei 2013 de datum van 15 mei 2015. Deze datum is niet voorzien in de richtlijn. Echter, zoals werd opgemerkt in advies nr 52.543/1 van 31 januari 2013 van de Raad van State (punt 5.4. van het advies), stemt dit deel van het uiteindelijke artikel 41 van het KB van 29 mei 2013 inhoudelijk overeen met artikel 26 van het KB van 6 april 2010 betreffende de bescherming van proefdieren (dat werd vervangen door het KB van 29 mei 2013), waardoor het neerkomt op de handhaving van het overgangsregime dat werd ingesteld bij artikel 26 van het KB van 6 april 2010. Overeenkomstig artikel 2 van de richtlijn konden de lidstaten ‘bepalingen handhaven (...) die gericht zijn op een uitgebreidere bescherming van onder deze richtlijn vallende dieren dan de bepalingen van deze richtlijn’. De vervroegde inwerkingtreding op 15 mei 2015 van de tabellen in bijlage 4, secties II tem XI van het KB van 29 mei 2013 had inderdaad tot doel de betrokken dieren een uitgebreidere bescherming te bieden door de minimumnormen vervroegd in werking te laten treden en was reeds voorzien in het KB van 6 april 2010. Deze maatregel werd in toepassing van artikel 2, 1, 2e lid, ook tijdig meegedeeld aan de Europese Commissie, zoals ook blijkt uit advies nr 52.543/1 van 31 januari 2013 van de Raad van State.

Bijgevolg stroken de data vermeld in artikel 41 van het KB van 29 mei 2013 inderdaad met de richtlijn, wat bevestigd wordt doordat de Europese Commissie, ondanks een zeer grondige analyse van de omzetting van de richtlijn, geen opmerking heeft gemaakt bij dit artikel (EU Pilot 8785/16/ENVI). Intussen is dit artikel met het verstrijken van de laatste termijn (1 januari 2017) zonder voorwerp geworden. Voor de volledigheid kan ik hier ook aan toevoegen dat de dienst Dierenwelzijn geen enkele aanvraag heeft ontvangen om gebruik te maken van de mogelijkheid tot uitstel van de datum van 15 mei 2015.”

Nog afgezien van de omstandigheid dat de doelstellingen van de richtlijn in de praktijk zijn verwezenlijkt, kan de Raad van State zich bij deze analyse aansluiten.

9. In het verzoek om informatie van de Europese Commissie wordt vooropgesteld dat bijlage V bij richtlijn 2010/63/EU (met de lijst van in artikel 23, lid 3, van de richtlijn bedoelde elementen) niet lijkt te zijn omgezet. De gemachtigde bezorgde de volgende concordantietabel, met in de linkerkolom elk van de betrokken elementen en in de rechterkolom de ermee overeenstemmende onderdelen van de bijlagen 8 tot 11 bij het koninklijk besluit van 29 mei 2013.

<p>1. Toepasselijke nationale wetgeving inzake aanschaf, houderij, verzorging en gebruik van dieren voor wetenschappelijke doeleinden.</p>	<p>Bijlage 8: 12. Noties van de in België geldende wetgeving betreffende de huisvesting en het gebruik van proefdieren. Bijlage 10: 12. Reglementering betreffende dierproeven : in België geldende wetgeving, ethische principes inzake het gebruik van dieren in proeven. Bijlage 11: 4. Nationale en Europese wetgeving betreffende dierproeven met daarbij de samenstelling van de ethische commissies, vervoer en manipulatie van dieren, dierenwelzijn, goede praktijken inzake dierproeven, huisvesting en verrijking, eliminatie van kadavers, (...).</p>
<p>2. Ethiek in verband met de relatie tussen mens en dier, de intrinsieke waarde van het leven en argumenten voor en tegen het gebruik van dieren voor wetenschappelijke doeleinden.</p>	<p>Bijlage 10: 12. Reglementering betreffende dierproeven : in België geldende wetgeving, ethische principes inzake het gebruik van dieren in proeven. Bijlage 11: 2. Ethiek van dierproeven. Bijlage 11: 4. Nationale en Europese wetgeving betreffende dierproeven met daarbij de samenstelling van de ethische commissies, vervoer en manipulatie van dieren, dierenwelzijn, goede praktijken inzake dierproeven, huisvesting en verrijking, eliminatie van kadavers,(...). Bijlage 11: 10. Protocol en opvolging van dierproeven: - Opstellen van protocols rekening houdende met de bibliografie, de mogelijkheid van alternatieven, de keuze van diersoort en methode en de statistische en ethische evaluatie.</p>
<p>3. Basisbiologie en passende soortspecifieke biologie met betrekking tot anatomie, fysiologische kenmerken, fokken, genetica en genetische manipulatie.</p>	<p>Bijlage 9: 2. Elementaire kennis van anatomie en fysiologie. Bijlage 9: 3. Noties van genetica en fokkerij. Bijlage 10: 1. Noties van biologie, fysiologie en ethologie van de verschillende soorten proefdieren. Bijlage 10: 2. Soorten, rassen en stammen van proefdieren. Bijlage 11: 5. Biologie van de verschillende soorten proefdieren: taxonomie, anatomie, fysiologie (inbegrepen homeostase), ethologie en huisvesting, voeding. Bijlage 11: 6. Reproductie, reproductietechnieken (inbegrepen het clonen en transgenese) en genetica toegepast op proefdieren (selectie, standaardisatie, stammen, gnotobiologie ...).</p>

<p>4. Diergedrag, houderij en milieuverrijking.</p>	<p>Bijlage 8: 6. Huisvesting en verzorging van proefdieren tijdens de opfok en tijdens de proef. Bijlage 8: 7. Hanteren en immobiliseren van de vaakst gebruikte proefdiersoorten. Bijlage 8: 12. Noties van de in België geldende wetgeving betreffende de huisvesting en het gebruik van proefdieren. Bijlage 9: 4. Concepten inzake inrichting van proefdierenverblijven. Bijlage 9: 5. Huisvesting en hygiëne van proefdieren. Bijlage 9: 11. Verrijking van de huisvesting. Bijlage 10: 1. Noties van biologie, fysiologie en ethologie van de verschillende soorten proefdieren. Bijlage 10: 10. Controle op en verrijking van de omgeving. Bijlage 10: 12. Reglementering betreffende dierproeven : in België geldende wetgeving, ethische principes inzake het gebruik van dieren in proeven. Bijlage 11: 4. Nationale en Europese wetgeving betreffende dierproeven met daarbij de samenstelling van de ethische commissies, vervoer en manipulatie van dieren, dierenwelzijn, goede praktijken inzake dierproeven, huisvesting en verrijking, eliminatie van kadavers,(...) . Bijlage 11: 5. Biologie van de verschillende soorten proefdieren: taxonomie, anatomie, fysiologie (inbegrepen homeostase), ethologie en huisvesting, voeding. Bijlage 11: 6. Reproductie, reproductietechnieken (inbegrepen het clonen en transgenese) en genetica toegepast op proefdieren (selectie, standaardisatie, stammen, gnotobiologie ...).</p>
<p>5. Soortspecifieke omgangsmethoden en procedures, indien passend.</p>	<p>Bijlage 8: 7. Hanteren en immobiliseren van de vaakst gebruikte proefdiersoorten. Bijlage 9: 8. Inleiding tot de proeftechnieken; elementaire noties inzake manipulatie, immobiliseren, seksen, toedienen van stoffen, verzamelen van monsters, methoden voor plaatselijke en volledige verdoving en verzorging vóór, tijdens en na operaties. Bijlage 10: 3. Technieken voor het vervoeren, manipuleren en immobiliseren van dieren; Bijlage 10: 4. Technieken, methodologie en procedures die in de verschillende fasen van de dierproeven moeten worden gevolgd; Bijlage 11: 4. Nationale en Europese wetgeving betreffende dierproeven met daarbij de samenstelling van de ethische commissies, vervoer en manipulatie van dieren, dierenwelzijn, goede praktijken inzake dierproeven, huisvesting en verrijking, eliminatie van kadavers, (...).</p>

<p>6. Beheer van diergezondheid en hygiëne.</p>	<p>Bijlage 8: 1. Kennis van gebruik en onderhoud van steriliseer- en schoonmaakgerei. Bijlage 8: 2. Onderhoud, schoonmaak en ontsmetting van dienstruimten (hygiëne van waslokalen, gangen, ...). Bijlage 8: 3. Behandeling van afval van proefdierenverblijven. Bijlage 8: 4. In ontvangstname, lossen en opslag van benodigdheden voor proefdierenverblijven. Bijlage 8: 5. Noties van de omgevingscondities van proefdieren en van de werking van toestellen voor het ontsmetten en steriliseren. Bijlage 8: 8. Controle op de gezondheidstoestand van proefdieren. Bijlage 8: 9. Hygiëne van de lokalen waar de dieren worden gehuisvest en de lokalen waar proeven worden gedaan; instaan voor de bevoorrading van vaak gebruikte beschermingsmiddelen (handschoenen, maskers, overkledij of kledij voor gebruik in het proefdierenverblijf...). Bijlage 8: 10. Registratie van omgevingsparameters van de dieren (temperatuur, relatieve vochtigheid, enz....), van de werkzaamheden i.v.m. de verzorging en de hygiëne van de uitrusting; het melden van vastgestelde afwijkingen. Bijlage 9: 5. Huisvesting en hygiëne van proefdieren. Bijlage 9: 6. Beheer van afval van proefdierenverblijven. Bijlage 9: 7. Klinische observatie, noties van pathologie en dierenziekten. Bijlage 9: 8. Inleiding tot de proeftechnieken; elementaire noties inzake manipulatie, immobiliseren, seksen, toedienen van stoffen, verzamelen van monsters, methoden voor plaatselijke en volledige verdoving en verzorging vóór, tijdens en na operaties. Bijlage 10: 5. Controle op de biologische parameters en op de validatie van de proeven. Bijlage 10: 11. Controle op en identificatie van de belangrijkste ziekten bij proefdieren. Bijlage 10: 14. Controle op en beheersing van de risico's : veiligheid van het personeel, zoönosen, allergieën, afvalbeheer. Bijlage 11: 4. Nationale en Europese wetgeving betreffende dierproeven met daarbij de samenstelling van de ethische commissies, vervoer en manipulatie van dieren, dierenwelzijn, goede praktijken inzake dierproeven, huisvesting en verrijking, eliminatie van kadavers, ... Bijlage 11: 7. Voornaamste pathologie bij proefdieren en de controlemethoden van hun gezondheidstoestand inbegrepen post-mortem onderzoek, microbiologie en immunologie. Bijlage 11: 9. Beheersen van gezondheidsrisico's: hygiëne en veiligheid van het personeel voor wat betreft allergenen, zoönosen en andere pathogene agentia, kankerverwekkende en radioactieve producten, afvalbeheer en manipulatie van kadavers;</p>
---	--

<p>7. Herkenning van soortspecifieke symptomen van angst, pijn en lijden bij de meest voorkomende laboratoriumsoorten.</p>	<p>Bijlage 9: 7. Klinische observatie, noties van pathologie en dierenziekten. Bijlage 10: 9. Dierenwelzijn: studie van de behoeften en evaluatie van de graad van stress, pijn, angst en onbehagen bij proefdieren. Bijlage 10: 11. Controle op en identificatie van de belangrijkste ziekten bij proefdieren. Bijlage 11: 7. Voornaamste pathologie bij proefdieren en de controlemethoden van hun gezondheidstoestand inbegrepen post-mortem onderzoek, microbiologie en immunologie. Bijlage 11: 8. Procedures en Goede Laboratoriumpraktijken (GLP):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anesthesie, analgesie, peri-operationele zorg met inbegrip van de evaluatie van stress en angst of onbehagen.
<p>8. Verdoving, pijnverlichtingsmethoden en doden.</p>	<p>Bijlage 9: 8. Inleiding tot de proeftechnieken; elementaire noties inzake manipulatie, immobiliseren, seksen, toedienen van stoffen, verzamelen van monsters, methoden voor plaatselijke en volledige verdoving en verzorging vóór, tijdens en na operaties. Bijlage 9: 9. Optimale methoden voor euthanasie van proefdieren. Bijlage 10: 6. Principes en methoden m.b.t. plaatselijke en volledige verdoving. Bijlage 10: 8. Principes en methoden m.b.t. euthanasie. Bijlage 11: 8. Procedures en Goede Laboratoriumpraktijken (GLP):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anesthesie, analgesie, peri-operationele zorg met inbegrip van de evaluatie van stress en angst of onbehagen; - Euthanasie en eliminatie van kadavers.
<p>9. Gebruik van humane eindpunten.</p>	<p>Bijlage 9: 9. Optimale methoden voor euthanasie van proefdieren. Bijlage 10: 8. Principes en methoden m.b.t. euthanasie. Bijlage 11: 8. Procedures en Goede Laboratoriumpraktijken (GLP):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anesthesie, analgesie, peri-operationele zorg met inbegrip van de evaluatie van stress en angst of onbehagen; - Euthanasie en eliminatie van kadavers.
<p>10. Eis tot vervanging, vermindering en verfijning.</p>	<p>Bijlage 9: 10. Principe van de 3 V's : « Vervangen, Verminderen, Verfijnen ». Bijlage 10: 13. Ontwikkeling van alternatieven voor dierproeven. Bijlage 11: 3. Alternatieven inzake gebruik van proefdieren – Principe van de 3 V's : “vervanging, vermindering en verfijning”. Bijlage 11: 10. Protocol en opvolging van dierproeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opstellen van protocols rekening houdende met de bibliografie, de mogelijkheid van alternatieven, de keuze van diersoort en methode en de statistische en ethische evaluatie.
<p>11. Opzetten van procedures en projecten, indien passend.</p>	<p>Bijlage 11: Protocol en opvolging van dierproeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opstellen van protocols rekening houdende met de bibliografie, de mogelijkheid van alternatieven, de keuze van diersoort en methode en de statistische en ethische evaluatie; - Analyse van resultaten, met inbegrip van statistiek.

Er kan effectief worden aangenomen dat de aangehaalde onderdelen van de bijlagen 8 tot 11 bij het koninklijk besluit van 29 mei 2013 inhoudelijk ingepast kunnen worden in de elementen van bijlage V bij richtlijn 2010/63/EU. Bovendien kan uit artikel 32, §§ 1 tot 4, van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 worden opgemaakt dat die onderdelen gelden als minimumeisen voor de functies vermeld in artikel 23, lid 2, van richtlijn 2010/63/EU, overeenkomstig artikel 23, lid 3, van dezelfde richtlijn. Het lijkt in die omstandigheid niet vereist te zijn om bijlage V bij richtlijn 2010/63/EU daarbovenop nog formeel om te zetten, al zou de omzetting van de richtlijn transparanter zijn indien de elementen vervat in die bijlage V telkens zouden worden vermeld bij de relevante onderdelen van de bijlagen 8 tot 11.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

10. Aangezien voor het ontworpen besluit niet moet worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, kan het eerste lid van de aanhef met de verwijzing naar artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ worden weggelaten.

11. De verwijzingen naar de rechtsgrondbepalingen van de wet van 14 augustus 1986 in het huidige tweede lid van de aanhef moeten worden aangepast aan hetgeen daaromtrent in opmerking 3 is uiteengezet.

Artikel 5

12. In artikel 5 van het ontwerp komt tweemaal een 2° voor. De tweede vermelding van 2° moet worden vernummerd tot 3°.

13. In het ontworpen artikel 4, § 1, derde lid (artikel 5, 2° (eerste vermelding), van het ontwerp), schrijve men “het tweede lid” in plaats van “artikel 4, § 1, tweede lid,”.

Artikel 12

14. Naar analogie van artikel 12, § 2, van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 schrijve men in het ontworpen artikel 13, § 8/1 (artikel 12 van het ontwerp), “onverwijld” in plaats van “onmiddellijk”.

Artikel 20

15. In artikel 20 van het ontwerp moet een nieuw punt 4° worden opgenomen om de verwijzing naar paragraaf 1 in artikel 31, § 3, van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 te vervangen door een verwijzing naar paragraaf 1/1, gelet op de vernummering van paragraaf 1 bij artikel 20, 1°, van het te nemen besluit

Artikel 27

16. In het ontworpen artikel 38, derde lid (artikel 27 van het ontwerp), wordt gewag gemaakt van de mogelijkheid van ontslag van leden van de Proefdierencommissie in geval van herhaalde afwezigheid of “op basis van een naar behoren gemotiveerd voorstel van de dienst”. Op de vraag wat de draagwijdte is van deze laatste mogelijkheid, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Uiteraard moet elke beslissing degelijk gemotiveerd worden, en dus ook elk voorstel tot beslissing. Om een maximale transparantie te garanderen en discussies uit te sluiten, wordt er echter voor geopteerd om de bewoording ‘naar behoren gemotiveerd’, die in de huidige versie van art. 38, § 2, 3e lid, van het KB van 29 mei 2013 ook is voorzien, te behouden. Leden zouden ontslagen kunnen worden indien zij de degelijke werking en de geloofwaardigheid van de Proefdierencommissie in het gedrang brengen, zoals bv. in geval van belangenvermenging, misbruik van hun functie, (...)”

De ontworpen omschrijving is te algemeen. Er moet concreet worden bepaald op welke gronden de dienst het ontslag van leden van de Proefdierencommissie kan voorstellen.

17. In het ontworpen artikel 38, vierde lid, wordt gewag gemaakt van de terugbetaling van de reiskosten van de leden van de Proefdierencommissie “conform de bepaling van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006”. Ofwel moeten de woorden “de bepaling van” worden geschrapt, ofwel moet de verwijzing worden gepreciseerd.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS

Jo BAERT